

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Apel Primorcev.

Kaj vse je govorila svobodna Slovenija o Primorju in kako malo je storila za svoje Primorje! Resnično! Če bi bila dejanja le v neznatnem razmerju z besedami, potem bi bilo Primorje že davno rešeno. Toda mi smo samo ju-naki brezcene besede, do dejanja pa se ne moremo povzpeti. Niti toliko nismo mo-že, da bi pomagali Primorcem vsaj tam, kjer nas prav nič ne velja, da bi se poslužili pravice kruhodajalca. In tako je padla na nas v šestem letu osvojenega sramota, da nam mora podjarmljeno Primorje zaklicati: Bratje, ne ponižujte se, častite svoj jezik!

Po trpkih izkušnjah z nami je mo-ralo napisati glasilo primorskih Sloven-cov, zvesta »Edinost« na naš naslov sledeči apel. Tako utemeljen, tako pre-pričujoč, da ga priobčujemo v celoti. Vi, bratje pa ga upoštevajte, če nečete biti med grobokopi slovenskega Pri-morja.

Apel »Edinosti« se glasi:

»Vsak trgovec stremi za tem, da poveča svoj kapital in razširi svoj de-lokrog ne le med svojimi lastnimi ljud-mi, marveč tudi med ljudmi drugega je-zika. Če pa hoče to, mora tem posled-čnim ljudem nuditi svoje blago v jeziku, ki jim ponujati svoje blago v jeziku, ki ga razumejo. Trst je svetovno trgovsko mesto, ali danes je njegova trgovina na-vezana v prvi vrsti na Jugoslavijo. Brez trgovine z Jugoslavijo bi promet Trsta povsem zaspal. To vedo dobro tudi tržaški kapitalisti in zato spreje-majo drage volje tudi naročila, pisana v slovenskih jezikih. Kajti glavno za vsa-slovski trgovec je, da mu je kupčija čim večja. Kaka prilika se nudi tu našim so-plemenjakom onkraj meje, da brez vsa-plovanja kupijo svoje blago v jeziku, ki jim je najbližji? Razumen trža-ški trgovec, če bo dobival naročila v našem jeziku, bo razumel potrebo, da ima ljudi, ki bodo znali odgovarjati na taka naročila. Vse obsebe so torej vredni naši soplemenjaki, ki od onkraj meje dopisujejo v Trst v nemškem, oz. italijanskem jeziku. Drugače delajo dru-gi narodi. Poglejte n. pr. Madžare. V Trstu ni bilo nikdar avtohtonih Madžar-ov. Kljub temu so pred vojno naselili tu nad 1000 madžarskih uradnikov! Brez teh uradnikov ni mogla nobena večja tržaška trdka poslovati z ma-džarskimi trgovci, ker niso hoteli dopi-sovati drugače, nego v madžarskem je-ziku. Pri tem je pa ta velika in bistvena razlika: Madžari so naseljevali v Trstu tujince, naši trgovci pa gonijo s svojim dopisovanjem v drugih jezikih lastne brate iz njihovih domov!

Naši bratje onkraj meje naj si tudi ne domišljajo, da si s takim postopanjem pridobivajo spoštovanje pri Italijanih. Smejejo se jim in jih ne cenijo, ker ne vidijo pri njih nobenega narodnega po-nosa. Tudi trgovci iz Bosne, Hercegovine, Črne gore in Srbije dopisujejo in govorijo v svojem jeziku brez strahu, da ne bi bili postreženi. Nasprotno! Italijanski trgovci jim prihajajo nasproti z največjim spoštovanjem in, če ni dru-gače, kličejo tolmacha.

V dušo nas boli, ko čujemo, da mo-rajo naši ljudje v tujem jeziku pisati v Jugoslavijo in prejemanje od tam pisma v spakiranih nemščini in še slabši ita-lijanski, tako da se jim tu le posmehu-jejo. Če bi pa naši soplemenjaki pisali v svojem jeziku, bi si pridobili pri dru-gorodnih veliko spoštovanja do sebe in svojega naroda. Zato, bratje, otrešite se že enkrat tiste servilnosti, ki vam jo je privzgojila ranjaka Avstrija! Tudi ne moremo razumeti, čemu da se jugoslo-venski zavodi poslužujejo nemških in italijanskih nazivov na pismih, čekih, menicah itd., ko nobenemu drugorod-nemu zavodu ne prihaja na misel, da bi se imenoval drugače, nego s svojim na-rodnim imenom. Otrešite se tudi vi te-ga samozatajevanja (pravilneje: samo-zaničevanja. Op. ured.), če hočete vzbuditi pri trgovcih spoštovanje na-pram vam, kar vam bo koristilo mo-ralno in materialno! Bodite uverjeni, da se vam ne bo vračalo niti eno pismo, ker je napisano v našem jeziku. Mar-več si trgovci preskrbi uradnika, ki mu bo reševal slovenske dopise.

Skupščina se sestane v ponedeljek.

Beograd, 23. maja. (B) Današnja politična situacija v Beogradu je precej mrtva. Vršijo se le priprave za sejo na-rodne skupščine, ki se bo vršila v pon-deljek 26. t. m. Izgleda, da ima akcija radikalov za pridobivanje poslancev iz džemijeta pozitivne uspehe, ker je dže-mijet na sinočni in današnji konferenci sklenil, podpirati radikale, odnosno ne več sodelovati z opozicijskim blo-kom. V najslabšem slučaju bi prišlo ra-dikalom na pomoč 6 do 7 džemijetov-skih poslancev, kar pa je popolnoma dovoljno, da se zagotovi večina narodni skupščini za prvo sejo. V poslednjem trenutku se čuti isto kolebanje tudi pri Nemcih.

Stališče vlade.

Beograd, 23. maja. (B) Vlada je osvojila kombinacijo, da se vprašanje dela v narodni skupščini reši na naj-enostavnejši način, to je, da se morajo verifikirati mandati HRSS ter zaključiti zasedanje. Ustvarjene pa so bile vsega tri kombinacije: Po prvi bi se imel predvsem določiti dnevni red, nato pa bi se sklepalo o mandatih HRSS. Zasli-šati bi bilo treba poročilo manjšine ve-rifikacijskega odbora, po katerem bi se verifikacija odklonila ter sestavila ko-misija, ki bi proučila, kateri mandati HRSS bi bili sposobni za verifikacijo; sposobni mandati bi se nato verifikirali. O drugi kombinaciji smo poročali vče-raj. Tretja kombinacija, ki je še bolj zamotana je ta, da bi vlada imela vsled sporazuma z nekaterimi skupinami ab-solutno večino. Radikalni pričakujejo, da bi imeli 107 svojih, 15 Pribečevićevih in 8 Koste Timotijevića. Nadalje 14 dže-mijetovskih, 8 nemških, a 10 mandatov drugih skupin. Na ta način bi imela vla-da vsekakor parlamentarno večino, to-da le ako izpolni težke pogoje z raz-nimi skupinami.

Verifikacija se izvrši v torek.

Beograd, 23. maja. (B) Iz vlad-nih krogov se doznava, da se bo vršila prva seja po ponedeljkovi v torek, pri ka-

Naš konzul v Celovcu je pozvan v Beograd.

Naša vlada bo nastopila proti nemškim tolovajstvom na Koroškem.

Beograd, 23. maja. (Z) Ker je bil v Celovcu oropan naš konzulat in ker nemški nacionalisti na Koroškem hudo preganjajo slovenski živeli, je bila včeraj seja med ministrskim predse-dnikom in ministrom zunanjih del, na ka-teri je bilo sklenjeno, da se naš konzul

Seja vlade.

Beograd, 23. maja. (B) Nocoj ob 19. uri in pol se je vršila seja vlade, da se začne zopet reševanje tekočih re-sortnih poslov, ki so vsled krize zastali. Najprej je poročal tajnik ministrstva za agrarno reformo g. Svetislav Stanko-vić o povodnji v Bački in o višini ško-de. Gg. Marko Trifković in Krsta Mile-tić sta določena, da obhodita jutri vse poplavljenе kraje, in ugotovita višino škode. Nato se je sklenilo, da se da vodnim zadržam takoj na razpolago ves kredit, predviden v proračunu za leto 1924-25, da bi zadržarji mogli po-praviti vodne sesalke. Minister dr.

Naši soplemenjaki onkraj meje naj uvažujejo: a) da tvorimo mi Slovani pretežno večino v Julijski Krajini; b) da imamo, četudi se je moral velik del naše inteligence izseliti, še vedno v iz-obilju vsakovrstnega privatnega urad-ništva; c) da imamo izučeni mladeni-čev, ki iščejo službe. Sreča za vse bi bila, če bi Jugoslavija trgovcem v teh krajih, posebno pa v njih središču, do-pisovala v našem jeziku. Potem bi na-hajali tu zaslužka ne le uradniki, ki so ostali — brez službe, marveč bi se mogli povrniti tudi tisti, ki so se mo-rali izseliti.

Roko na srce, soplemenjaki! Za-vedite se, koliko ste zagrešili s tem, da ne dopisujete v svojem jeziku! Ko bi vedeli, s kako skrbjo vprašuje vodja podjetja svoje uradnike, se-li mora te-

teri priliki se bo prečital kraljev ukaz o odgoditvi sej narodne skupščine. Obsto-ja pa tudi kombinacija, da se seje ne bodo odgodile s kraljevim ukazom, tem-več s sklepom narodne skupščine, ker bi v tem drugem slučaju poslanci dobi-vali še dalje dnevnice. Vlada je prepi-čana, da bi imela tudi v tem drugem slučaju absolutno večino, kajti razven tega, da bi nevtralni poslanci glasovali za vladin predlog, bi bil del opozicio-nalnih poslancev odsoten, ter bi se seja mogla tudi na ta način odgoditi.

Nemci se »preorijentirajo«.

Beograd, 23. maja. (B) Danes od 10. do 13. ure in pol je imel klub nem-skih poslancev sejo, na kateri se je go-ovorilo izključno o politični situaciji. Po poročilu posameznih poslancev je ob-širno poročal o situaciji vodja kluba dr. Štefan Kraft ter povdarjal, da je polo-žaj resen in da je treba z največjo pre-ciznostjo določiti nadaljne držanje po-slancev. Nada Nemcev, da bo Davido-vičev blok zmagal, je popolnoma uniče-na. Vsled ponovne sestave Pašičeve vla-de, so Nemci mnenja, da bo ta vlada iz-vedla tudi volitve. Ker je nemška stran-ka mnenja, da bi to bilo lahko za Nemce katastrofalno, pripravljajo dr. Kraftu umik s tem, da so mu dali popolno svo-bodo za akcijo zbližanja z radikali. Isto-tako se doznava, da njih ponudba od-strani radikalov ne bo odbita.

Sudarevičev in Heinrichov mandat.

Beograd, 23. maja. (B) Danes dopoldne sta posetila predsednika pa-rlamenta g. Ljubo Jovanovića gg. Da-vidović in dr. Spaho, da zvesta, kako se bo postopalo z namestniki poslancev Heinricha (Nemca iz Zombolje) in Su-dareviča. G. Jovanović je izjavil, da se bosta še na prvi meritorni seji parla-menta v torek naznanili njih ostavka, nato pa se bo na prihodnji seji predlo-žilo poročilo verifikacijskega odbora, pri kateri priliki se bosta mandata ve-rificirala. Nato se bo prešlo na dnevni red.

v Celovcu g. Protić pozove v Beograd, da poda ustmeno svoje poročilo o ko-roških dogodkih. Protić bi naj prišel čez dva dni v Beograd. Nato bo vlada sklepala o sredstvih, kako bi se Av-strija prisilila, da uvede mirno sožitje med Nemci in našimi soplemenjaki.

Krizman je obširno poročal o pogaja-njih med našo in madžarsko državo za sklenitev začasne pogodbe na osnovi trianonske pogodbe v svrhu ureditve tr-govinskih zvez in carinske tarife. Konč-no se je razpravljalo o politični situa-ciji ter se ugotovilo, da je položaj vlade popolnoma stabilen in da gre lahko brez bojazni na prvo sejo narodne skupščine. Razgovarjalo se je dolgo o tem, kak predlog bo stavila vlada za to sejo. Izgleda, da bo vlada vse dose-danje kombinacije zavrgla, in sprejela predlog, da se na prvi seji določi dne-vni red za drugo sejo, ki bi jo tvorila verifikacija mandatov HRSS, nato pa bi bila narodna skupščina odgodena.

mu ali onemu pisati v srbsko-hrvat-skem, ali slovenskem jeziku.

Obenem se obračamo do vsega ju-goslovenskega tiska brez razlike, naj resno opominja vse Jugoslovane, da pi-šejo v Primorje le v svojem jeziku!... Začnite z energično akcijo v tem smislu, postavite temelje organizaciji s tem ciljem! Če bi bilo potrebno, vam bomo mogli tudi mi dati imena takih grešnikov. Med njimi se nahajajo tudi banke, ki sicer nosijo prapor naciona-lizma.

Soplemenjaki! Napravite red v svoji hiši in ne dovoljujte, da bi vam kdo sramo-tlil vaše pošteno ime in vaš narodni ponos!

Da, bratje, napravimo red in od be-sed preidimo k dejanjem in naš prapor bo časten, naša bodočnost pa sijajna!

Sestanek Male antante bo v Pragi sredi julija.

Beograd, 23. maja. (Z) Na me-rodajnem mestu se doznava, da je če-škoslovaški zunanji minister dr. Beneš zaprosil našega zunanjega ministra dr. Ninčiča, naj se sestanek Male antante vrši sredi julija v Pragi. Dr. Ninčič je že pristal na program sestanka, ki mu je bil predložen. Po tem programu bi

trajale seje ministrov držav Male an-tante tri dni. Nato bi dr. Ninčič in Du-ca posetila predsednika češkoslovaške republike dr. Masaryka na njegovem bivališču v Lani, kjer bi jima bil na čast prirejen slavnosten sprejem. Nato bi se vršilo nekoliko izletov po češko-slovaških gospodarskih centrih.

Herriotov kabinet.

Kombinacija o novi francoski vladi.

Pariz, 23. maja. (K) »Ere Nou-velles« poroča, da Herriot že danes do-bro ve, da se bo kongres socijalistične stranke izrekel proti udeležbi na vladi. Herriot bo prevzel predsedstvo v mi-nistrskem svetu in ministrstvo zuna-njih del. V kabinet bodo najbrž stopili: Senator Schrameck kot notranji mi-nister, Francois Albert kot naučni mi-nister, Camille Chautemps kot minister

za mornarico, Quille kot minister za poljedelstvo, predsednik glavnega sveta seinskega departmana Frederic Brunet kot minister za javna dela in Antierou kot minister za penzije. Nadalje se ime-nujejo kot sodelavci Herriota Leder-lein, nadalje poslanci Ossola, Puis, Mo-ro-Giafferi, Bousson in Francois Binet. Državni podtajnik za letalstvo Laurent-Eynac ostane na svojem mestu.

Angleško-avstrijska trgovinska pogodba.

Dunaj, 23. maja. (T) Iz Londo-na poročajo, da sta angleški ministrski predsednik Macdonald in avstrijski po-slanik v Londonu podpisala trgovinsko pogodbo na podlagi klavzule pred-nostne države.

Pogajanja z Madžarsko

Prva komisija je končala svoje delo.

Beograd, 23. maja. (Z) Prva ko-misija za pogajanje z Madžari je do-končala svoje delo o konvenciji za ure-ditev sode pomoči. Paragrafi, ki se nanašajo na izvršenje sodnih razsodb, so bili odstavljeni od pretrsovanja in se bodo pozneje rešili, ker smatrata obe stranki, da to vprašanje še ni zrelo za rešitev.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET.

Rim, 23. maja. (T) Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o ukazu, s katerim so bile raztegnjene ca-rinske določbe tudi na Reko. Ministrski svet je ta odlok toliko spremenil, da bo-do trgovci za tisto blago, ki je bilo od-poslano na Reko pred sklenitvijo rim-skega dogovora, plačali carino na pod-lagi starih carinskih tarifov, ki so bili za trgovce mnogo ugodnejši. Ministrski svet je tudi znižal železniško prevozno tarifo za prevoz vina iz Sicilije, Apulije in Kalabrije za 50 procentov, kar ostane v veljavi do konca tega leta. Ministrski predsednik je predlagal nekatere olaj-save za vojne invalide-kmetovalce pri nakupovanju zemlje. V smislu sklepa ministrskega sveta bo država plačala 3.50 odstotkov obresti, ki jih bodo dol-govali vojni invalidi za posojila, najeta v svrhu nakupa zemlje. Nato je bila seja zaključena.

PRIPRAVE ZA OTVORITEV ITALIJANSKE ZBORNICE.

Rim, 23. maja. (T) V Rim je pri-spelo do danes že nad 400 poslancev, ki imajo vsled velike stanovanjske krize velike težave s stanovanjem. Vlada je dala parlament pompozno okrasiti. Pri jutrnji otvoritveni seji bosta navzoča tudi Mussolinijeva sinova. Med drugimi je prisel tudi Giolitti, ki bo dosledno svoji dosednji taktiki ohranil samostoj-nost svoje skupine napram vladini ve-čini v zbornici. Kdo bo bodoči podpred-sednik zbornice se še ne ve.

ZNIŽANJE IN ODPRAVA NEKATERIH IZVOZNIH CARIN.

Beograd, 23. maja. (Z) Te dni je bila konferenca med ministrom financ in ministrom trgovine in industrije glede vprašanja, da se ukinejo ali vsaj znižajo gotove tarifne postavke za naš izvoz. Uknila bi se naj carina za moko, mesne izdelke, fižol, slive, živo živino, zaklano živino, za jajca in zdrob. Za druge pro-dukte pa bi se naj znižala carina na po-lovico. Dr. Stojadinović je naklonjen misli, da se reducirajo izvozne carine, ki zelo otežkočajo, oziroma ovirajo naš izvoz.

Bolezen predsednika Združenih držav.

Washington, 23. maja. (T) Predsednik Coolidge je že nekaj časa bolan vsled krvnega navala. Njegovo stanje se je tako poslabšalo, da je mo-ral skoro vsa svoja dela odložiti.

NOVI BOLJŠEVIŠKI POSLANIK NA DUNAJU.

Dunaj, 23. maja. (T) Novi posla-nik zveze sovjetskih republik na Duna-ju Vladimir Krestjanović je predložil predsedniku republike poverljiva pisma

RADIČ NE GRE V RUSIJO.

Beograd, 23. maja. (Z) Radič na Dunaju demantira vesti, da odide v Rusijo. On odpotuje v Pariz, da stopi v zvezo s prihodnjimi vladajočimi fran-coskimi osebnostmi, nato pa odpotuje v London.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 23. maja. Napoved za 24. maj Vreme se bo najbrž začasno poslabšalo, po-javljale se bodo nevihte in se bo ozračje shladilo.

Borzna poročila.

Beograd, 23. maja. Devize. Dunaj 0.1147—0.11475. Budimpešta 0.10—0.11. Bu-karešta 37.25—37.50. Italija 359.50—359.75. London 353.50—353.70. New York 80.90—81.25. Pariz 442—445. Pariz 240.75—242.15. Sofija 38—39. Svica 1438—1438.25. Valute. Zaključki. Romunski leji 38, lire 359.50, francoski franki 441, češkoslovaške krone 240.

Zagreb, 23. maja. Devize. Dunaj 0.113920—0.115920. Bukarešta 0—39. Italija, izplačilo 358.25—361.25. London, izplačilo 352.10—355.10. New York, ček 80.75—81.75. Pariz 440.70—445.70. Pariz 239.15—242.15. Pariz, ček 239.25—242.25. Svica 1435—1445. Svica, ček 1433.50—1445.50. Valute. Dolariji 79.75—80.75, avstrijske krone 0.1135—0.1155, madžarske krone 0—0.10, romunski leji 38—41.

Trst, 23. maja. (T) Devize: Pariz 122—123, London 98.40—98.60, New York 22.55—22.65, Svica 399—402, Pariz 66.50—67, Dunaj 0.0325, Zagreb 27.70—27.95. — Valute: Avstr. krone 0.0315—0.0325, di-narji 27.70—28, dolarji 22.45—22.60, funti sterling 98.25—98.50.

Curih, 23. maja. Beograd 7, New York 565, London 24.56, Pariz 30.65, Milan 24.97, Praga 16.70, Budimpešta 0.0067, Bu-karešta 2.70, Sofija 4.10, Dunaj 0.0079625.

Berlin, 23. maja. Beograd 5.23, Du-naj 5.94, Milan 18.70, Praga 12.51, Pariz 23.14, London 18.05, New York 4.19, Curih 74.81.

Praga, 23. maja. Beograd 42.625, Du-naj 4.80, Berlin 8.07, Rim 154.125, avstrijske krone 4.775, italijanske lire 153.375, Budim-pešta 3.95, Pariz 190.25, London 147.80, New York 33.95, Curih 603.75.

Dunaj, 23. maja. Devize. Beograd 870—874, Berlin 16.60—16.90, Budimpešta 0.78—0.84, Bukarešta 333—335, London 308.50—309.50, Milan 3139—3151, New York 70.935—71.185, Pariz 3892—3908, Praga 2098—2108, Sofija 508—512, Curih 12.555—12.605, Valute. Dinariji 867—873, dolarji 70.460—70.860, bolgarski levi 494—502, nem-ske marke 16.10—16.50, angleški funti 306.700—308.300, francoski franki 3865—3895, ita-lijanske lire 3135—3155, romunski leji 328—332, švicarski franki 12.440—12.520, češko-slovaške krone 2082—2098, madžarske kro-ne 0.74—0.80.

Naročajte
NARODNI DNEVNIK

Izpred sodišča.

KARAMBOLAŽA DVEH VOZNIKOV.

Bašel Ivan, izvošček, in Lovro Kos, poštenik in župan občine Jezica, sta trčila na Dunajski cesti pred Trgovsko banko z vozovi skupaj. Posledica tega je bila ubita svetiljka, hudo prekranje, med katerim so padle od strani Bašla na adresu Kosa razne žaljivke, in naposled intervencija policijskega stražnika, ki je Bašla »zapisal«. Zadnji akt komedije pa se je odigral pred okrajnim sodiščem, kjer se je Bašel zagovarjal radi prestopka zoper varnost časti in radi nepravilne vožnje.

Najprej se obravnava o zasebni tožbi. Lovro Kos toži Iv. Bašla, ker ga je baje zgrabil za roko in imenoval »prokleto barabo«. — »Ni res«, pravi obdolženec, »prokleto baraba mu nisem reku. Jest sem sam reku, da slabši voz' koker kakšna baba, pa družega neč. Tolk ulike sem se pa že nauču po svet vkol, pa pr vojakeh!« (Mimogrede omenjeno, je mož že opetovano predkaznovan).

Sodnik predlaga poravnavo, ki se sklone pod sledečimi pogoji: Bašel obžaluje in preklicuje ter plača petdeset dinarjev za izobraževalno društvo na Jezici, pričnino in koleke.

Nato se obravnava javni delikt. Ker pa kot priča zaslišani stražnik potrjuje, da telesna varnost vsled Bašlove vožnje ni bila ogrožena, temveč je šlo samo za kršenje cestopolijskega reda, zagrešenega s tem, da Bašel ni pravočasno ustavil, je sodišče obdolženca tudi glede javnega delikta oprostilo.

ZELO HUDEGA PSA

Ima gostilničar g. Čad pod Rožnikom. Ta pes je ugriznil 1. maja Ivana Sekula v bedro. Zaradi tega se danes zagovarja njegov lastnik pred okrajnim sodiščem.

Zagovarja pa se takole: To so tisti pijanci. Prvega maja je bilo. Namreč ob nedeljah in praznikih pijanci ne dajo psu miru. »Poznam te tiče. Če b' mašinogver nastavu, b' še na pomagal. Hlapec ga je še opozoril, pa ide so včas tko situ koker ose.«

Pes je priklenjen med hlevom in hišo in to radi varnosti lastnine, da kdo kaj ne pokrade. — Veriga je dolga štiri metre. Prehoda za ljudi do tja, kamor sega rajon psa, ni. Na obeh straneh so »table«.

Poškodovanec, zaslišani kot priča, pravi: Vračali smo se z Rožnika in hoteli smo zaviti še k Čadu. Sel sem s prijateljem med hlevom in hišo, namenjen na Čadov vrt. — Napis je res tam, a opazil sem ga šele potem, ko me je pes že ugriznil. Pes je na dolgi verigi. Napadel me je nenadoma, ne da bi ga dražil. — Odškodnine zahtevam 100 Din za zdravnik in 150 Din za raztrgane hlače.

Čadov hlapec, kot priča zaslišani, pa pove: Jest s'm dvakrat zaupni, nej ne hodijo tam. Pa niso nič poslušali. Dražil ga niso.

Sodnik proti Sekuli in njegovemu prijatelju: No, kaj pravita k temu?

Priči: Nisva slišala, da bi bil kaj vpil. Umiljivo je, da je bil Čad opoščeren, ker je pes priklenjen in nima v njegovi bližini nihče nič iskati, posebno v očigled dejstvu, da se nahajajo v primerni distanci svarilni napisi in tam sploh ni prehoda razun za domače ljudi.

MED PRIJATELJI NA DEŽELI

Lovšin Anton in njegov prijatelj Kus sta se peljala dne 22. maja l. l. na vozu »hoste« po cesti iz Dolnic v Zapuše. Med potjo je sunil Lovšin Kusa z voza. Kus je padel na glavo in se tako težko poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v drž. bolnico. — Ko se mu je vrnila zavest, ga je policija v zadevi zaslišala. Ker pa sta z Lovšinom dobra prijatelja, ga ni hotel izdati. Trdil je, da je padel zato, »ker se je voz zamajal.« Objektivna resnica pa je prišla nazadnje vendarle na dan, in zato sedi danes Lovšin na zatožni klopi, njegov prijatelj pa figurira kot priča.

Obdolženec zagovarja: »Med vožnjo sva se začela kregati, kdo bo voz zavrl. Ker me je med prepriom Kus udaril z bičevnikom, sem ga malo s komicem dregnil, vsled česar je po nesreči padel z voza na glavo. Nisem kriv, nesreča je bila.«

Sodnik: »Kus, sedaj boste pa vi kot priča zaslišani. Pa ne smete tako lagati kakor pred policijo.«

Po postavnem pouku izpove priča: »Na klanec se je vnel prepri radi zavore. Voz je bil visoko naložen in sedel sem z Lovšinom na vrhu. — Ne spominjam se, kako sem zletel z voza. Kakor mi je rekel obtoženec, me je on pahnol dol. Pa se res ne spominjam.« — »Odškodnine ne zahtevam.«

Sodba: Lovšin dobi tri dni zapor.

Jokajoč vzame Lovšin sodbo na znanje in ponavlja: »Nesreča je bila. Sva zmlaj prijatelja bila, vseskozi.« nakar zapusti prijatelja v polni slogi sodno dvorano.

Drobiž.

: Koliko frankov stane ženski nasmeh? Sodišče v Louis Saumieru je stalo pred ne-navadnim vprašanjem. Vprašanje je čudno, ker ni najti zakonskega določila. Znana umetnica Jeanne Lugan je zahtevala od marseljskega bogataša Vidala odškodnino, ker je po njegovi krivdi izgubila za vedno svoj smehljajoči izraz. Zgodilo pa se je takole: Vidala jo je povabil nekoč na izlet v avtomobilu. Med potjo se je avto prevrnil. Vsi potniki so zleteli na tla in bili bili ali manj poškodovani. Tudi umetnica je zadobila nekaj poškodb, po nesreči pa je bila najbolj ranjena na ustnicah. Rana se je sicer zacelila, toda ustnice nimajo več onega smehljajočega izraza, ki ga je občinstvo tako visoko cenilo. Jeanne je zahtevala 75 tisoč frankov odškodnine. Sodniki niso vedeli, kaj bi storili in sami tudi niso znali ceniti ženskega nasmeha. Ubrali so torej srednjo pot in obsojili Vidala na 20 tisoč frankov odškodnine. Gospodična Jeanne se je po razglasitvi obso-dbe brito — nasmejala.

: Modra opica. Nemški cesar Karl V. je imel opico, ki se je odlikovala od tovarišic svojega plemena v tem, da je igrala šah. Nekoč se ji je posrečilo, da ga je matirala. Cesar se je čutil zelo ponižanega in ji je v jezici prismojil gorke kľofute. Opica je radi tega nekaj dni stavalna in ni hotela k šahovski deski. Nekega dne pa se je vendar ponižala in pričela igrati s svojim robatim tekmečem. Ko bi ga morala vnovič matirati, se je spomnila dobljene kľofute in si je pokrila glavo z mehko blazino.

: Kravih paradiz. Na Nizozemskem ne-gujejo krave zelo ljubezno. Prežvekovalcem se godi v tej deželi mnogo bolje, nego milijonom ljudi. Krave dobe najboljše hrano; prebivajo v krajnih hlevih, katerih okna so čisto okrašena s čipkastimi preprogami. Da se ne umaže rep, ki pride tako rad v dotiko z nesnago, ga priveže nizozemski živinorejec k stropu z drobnimi veržico. Rogove umivajo hlapci dnevno in istotako tudi parklje. Z ozirom na dejstvo, da morajo preživetvi nizozemske krave v hlevih dolgih osem mesecev, je ta udobnost opravičljiva. Hlevi so razsvetljeni z električno razsvetljavo in po poročilih strokovnjakov so nekateri hlevi opremljeni celo s centralno kurjavo. Ker so pomladanski dnevi na Nizozemskem precej hladni, ne izpušče krav na prvo pašo brez gorke odeje. Tudi vsa oprema se sveti: hvalne krave dajejo seveda za to obilo mleka.

: Poštena kupčija. Neki kmet je imel kravo, ki je bila pri molži zelo nemirna. Odložil se je torej, da jo proda. Debeli silva je moral že na prihodnji živinski sešeni. Kmet pa je zabil hlapcu, da ne sme kupcu omeniti napake. Hlapec je prinesel domov tako lep izkupiček, da ga je kmet začuden hladni, ne izpušče krav na prvo pašo brez gorke odeje. Tudi vsa oprema se sveti: hvalne krave dajejo seveda za to obilo mleka.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«

Glavni in odgovorni urednik

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

20

To se je zgodilo takole:

Pleme je bilo raztreseno po široki pokrajini in mirno iskalo hrano, ko se je naenkrat razlegel krik, nedaleč od Tarzana, ki je ležal sklonjen nad malim potokom in z urno roko lovil ribe.

Vse je hitelo proti onemu kraju, odkoder se je glasilo vpitje in tam so našli Terkopa, ki je držal staro samico za kožuh in jo neusmiljeno obdeloval s svojo veliko roko.

Ko se je Tarzan približal, je dal Terkopu znamenje, naj preneha, ker ni bila samica njegova, pač pa žena starega ubogega samca, ki že dolgo časa ni bil več zmožen boja in ni mogel zavoljo tega braniti svoje družine. Terkop je vedel, da zakon plemena prepoveduje tepsti ženo drugega, toda ker je poznal slabost njenega moža, jo je pretepel zato, ker mu ni hotela odstopiti sočnega plena.

Ko je Terkop videl Tarzana brez pušic, je mirno tepel samico naprej, samo da bi jezil zasovražene glavarja.

Tarzan ni ponovil svojega svarila, pač pa je na mestu planil na čakajočega Terkopa.

Nikdar še ni doživel strašnejšega boja, razven pred leti, ko ga je napadla gorila Volgani.

Tarzanov nož je bil le slaba protiutež strašnemu zobovju, toda prednost opičje moči napram človeku je Tarzan s svojo čudovito spretnostjo in gibčnostjo skoro popolnoma izravnal.

V celoti je imela človeška opica več izgleda na zmago kakor Tarzan in če bi ta s svojimi osebnimi lastnostmi ne uplival na potek boja, bi mladi lord Greystoke umrl kakor je živel: kot nepoznana divja žival Afrike.

Oba sta se borila šele komaj par sekund, ko sta se zvalila na tla, se bila, grizla in suvala na življenje in smrt.

Po Terkopovi glavi in prsih je gospodaril Tarzanov nož, pa tudi Tarzan je krvavel, ker ga je zadela težak udarec na glavo, da mu je velik kos kože visel čez oči in ga slepil.

Ko se je pa mlademu Angležu posrečilo obdržati strašno zobovje v primerni razdalji od svojega vratu in ko sta se par trenutkov manj naporno borila, da se oddahneta, se je Tarzan odločil za zviti načrt. Skušal je priti svojemu sovražniku za hrbet, se ga z zobmi in nohti oprijeti in mu tako poriniti nož krepko v telo, da bi bilo po Terkopu.

Manever se je posrečil lažje, kakor pa je Tarzan pričakoval, ker se neumna žival, nevedoča kaj namerava ni prav posebno branila.

Ko je pa končno opazila, da se je je njen asprotnik oprijel, dočim ni mogla sama ničesar opraviti s svojimi pestmi in zobmi, je telebnila s tako silo na tla, da bi jo Tarzan skoro izpusil. Predno je mogel zabosti Terkopa, mu je močan sunek izbil nož iz rok in ostal je brez orožja.

Tekom borenja nadaljnih minut je Tarzanu večkrat huda predla, in že je nevarno opletal na Terkopovem hrbtu, ko je slučajno z desnico ujel trdnjavo pozicijo in uresničil svoj načrt.

Svojo laketo je od zadaj položil pod Terkopovo ramo in se z roko opiral ob njegov tlak. To je bil polovični prijem Nelson, prijem modernih rokoborcev, ki ga je slučajno našel neizkušeni Tarzan; v trenutku je spoznal veliko vrednost svojega odkritja.

Za promenado!

Novosti češkega in angleškega sukna ravnokar došle.

A. & E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg šte. 10.

Oblačilnica,

ki je skrbela v najtežjih časih, da so dobili uradniki dobro in po ceni manufakturno blago, opozarja uradništvo, da si ogleda njene zaloge v Stritarjevi ulici, na Miklošičevi cesti in v hiši Gospodarske zveze. Oblačilnica ima na zalogi le prvovrstno češko blago. Kdor kupi dobro blago, kupi dvakrat. Prodaja se tudi na obroke.

Trudil se je, da bi še z levico isto dosegel in čez par hipov je zahreščal Terkopov tlak pod polnim Nelsonom.

Zdaj je borba prenehala. Oba sta ležala tiho na tleh, Tarzan na Terkopovem hrbtu; potiskal je opičjo glavo vedno niže na prsi.

Tarzan je vedel, kaj se bo zgodilo. V sekundi bi lahko zlomil Terkopu tlak. Tedaj pa je prišla Terkopu pomoč od iste strani, ki ga je spravila v ta nevaren položaj, in sicer s strani Terzanove premoči.

Ta si je namreč mislil: Kaj imam od tega, če ga ubijem? Kaj ne bo na ta način le pleme za enega dobrega borca prikrajšano? In mrtvi Terkop ne bo vedel ničesar o moji premoči, dočim to živ lahko zmirom drugim opicam vzgled.

— Ka — go — da? je zašepetal Tarzan Terkopu v uho. To pomeni v opičji govorici približno to-le: Se udaš?

Terkop ni odgovoril, in Tarzan je zvečal pritisk, da je velika žival zarjula od bolečine.

— Ka — go — da? je ponovil Tarzan.

— Ka — go — da? je zakričal Terkop.

Gumi za cepljenje trt
Peronospora cevi, jamčeno novo blago kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Zahtevajte cenike.

Važno za trgovce.

Tovarniška zaloga:

Zdravko Krajnc - Celje.

Ponujamo in promptno dobavljamo:

20 vagonov 7 kg tračnic s spojkami
30 vagonov 9-5 kg tračnic s spojkami
15 vagonov 12 kg tračnic s spojkami

Akcionarsko društvo za saobrač. i željezn. potrebe,

Zagreb, Draškovičeva 25

Skladništvo: Zagreb-Černomerec

Telefon 3-81 — Brz. adr.: »AFEB«

Ravnokar je izšel I. del slovitega zgodovinskega romana

NOVO! Poslednji dnevi NOVO! Pompejev

od E. L. Buiwer, kot 24. zvezek Splošne knjižnice ter stane brošura Din 30.— s poštnino Din 1-20 več.

II. del izide v najkrajšem času!

Naročila sprejema

ZVEZNA KNJIGARNA
LJUBLJANA, MARIJIN TRG 8.

Lep, črn premog

s 4—5000 kalorij, franko Ormož tona á Din 300
prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 1.

IV. JAX in sin Ljubljana

Gospodarska c. št. 2
priporoča svojo bogato zalogo

pisalnih strojev „ADLER“ in „URANIA“,

šivalnih strojev za rodbine in obri ter

voznih koles Styria — Dürkopp — Orožno kolo (Waffenrad).

: Ceniki zastojni in franko. :

(Prodajam)

Harmoniko
boljšo, petstvarno trdno Lubas prodajam. Glas je visok in močan in je trpežna. Pot v Rožno dolino 84 pri Stefanu.

Novo pohištvo
za jedilno sobo, moderno in solidno izdelano, kakor tudi druga stanovanjska oprema se prodaja za nizko ceno. Avgust Černo, Zg. Šiška 122.

Brivnico
prodajam ali jo dam v najem proti kavolji. Dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Celje.

Knjiga
„Das lustige Gespensterbuch“, kakor tudi razna Surindbergova dela prodaja za nizko ceno Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

Damsko kolo
dobro ohranjeno, se prodaja. Ponudbe pod „Dobro ohranjeno“ na upravo lista.

Sir la. Trapist
od 5 kg naprej razpošilja v vsaki množini á Din 28.— kg franko omet. Mišo Vulič, Daruvar.

Krožna žaga
(Zirkular) z medenimi ležišči, malo rabljena se po nizki ceni prodaja. Ogleda se lahko vsak dan pri Josip Ban, trgovec, 99, Pravi, Sav. dalina.

(Kupim)

Bukovno oglje la kakovosti
kupi se stalno družba „Carbonaria“ v Kočevju, ter plačuje isto vedno po najvišjih dnevni cenah. Imenovana družba išče proti proviziji tudi v posameznih produkcijskih krajih bukovega oglja stalne zanesljive nakupovalce in zastopnike. Ponudbe na naslov: Družba „Carbonaria“, Kočevje.

(Službe)
Trgovski poslovodja

vsestransko naobražen želi prenesti mesto najraje na deželo, gre tudi kot pomočnik. Cenj. ponudbe pod „Marijiv“ na upravo lista.

Citre poučuje
z prvovrstnimi uspehi gospod. Hodi tudi na dom. Honorar od ure 6 Din. Ponudbe pod „Pouk“ na upravo „Nar. Dnevnika“.

Potnika
ali zastopnika z dobro provizijo iščemo za obiskovanje trgovin z mešanim blagom, kateri bi vzeli na pot tudi našo kolekcijo. Ponudbe na trgovaško podružnico K. Mahorič, Zagreb, 99, Pravi, Sav. dalina.

Amaterfotografi, pozor!

Amaterfotografi določite lep posranski zaslužek. Ponudbe na upravo pod „Umetni zavod“.

Trgovski vajenec
se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri Josip Langeršek v Marenbergu. Učna doba 8 let, hrana in stanovanje v hiši.

Dopisi
Samski mladenič

27 let star, živčno bolan z nekaj premoženjem želi znanja z značajno deklico ali vdovo v svrhu poznejše ženitve. Ponudbe pod šifro „Ferdo“ na upravo lista.

Veletrgovec
mlad, naobražen in v zelo dobri poziciji želi znanja s simpatično značajno gospodinjico od 24 let s primerno izobrazbo iz boljše rodbine. Neanonimni dopisi s sliko pod „Realen“ na upravo Nar. Dnevnika.

Stanovanja
Prazno sobo

ali meblirano, po možnosti v središču mesta išče mirna gđa. ali mlada, ki je cel dan odsotna. Ponudbe pod šifro „Udobno“ na upravo lista.

Letoviščarji!
Pod ugodnimi pogoji lahko prebivate počitnice na solnčnem posestvu v Gorenjski. Izleti na vse strani izredno lepi. Ponudbe na upravo lista.

Stanovanje!

Mizarski pomočnik, oženjen brez otrok, soliden in priden v svoji obrti, išče stanovanje z eno sobo in kuhinjo v Ljubljani ali bližnji mesta. Pripravljen bi bil v ta namen, da bi eventualne popravke (mizarske stroje) vse sam popravil. Cenj. ponudbe prosim pod „Ivan“ iz Šiške ceste 23, Ljubljana.

Razno

Kdobi nam

Šolji za prihodnje leto seme buč, kumar in čebulica? Vezujemo se prevzeti vsako množino pridelanega semena. Nadaljnja pojasnila in potrebno seme na razpolago. Semenska trgovina Sever & komp Ljubljana, Wolfova ul. 12.

V najem se išče

primeren prostor za krojaško obrt, v neposredni bližini Ljubljane, obtoječe iz velike delavnice in lokalne ter stanovanja, najraje ob kakšni glavni prometni točki. Ponudbe na upravo lista.